

64 fragmente, realizată la începutul secolului, în București. Deși înscrisă la capitolul textile, lucrarea se detașează prin maniera de cercetare – fază premergătoare restaurării – stabilindu-se funcționalitatea inițială, forma, decriptarea simbolurilor conținute, reconstituirea grafică.

Metal, ceramică – pg. 296–376, 11 lucrări, 14 specialiști.

Dintre cele două lucrări de ceramică se detașează cea privind salvagardarea și restaurarea unor cuptoare de ars ceramică din rezervația de la Medieșul Aurit.

Cele nouă lucrări privind metalul ca suport material trei au ca tema armele: a) privite ca piese compozite și etica abordării; b) restaurarea unui lot de arme de paradă orientale, 15 piese de fier decorate cu aur și argint; c) tratarea unei puști cu cremene (sec. XVIII), ornamentată cu plăcuțe de sîdef. O piesă asemănătoare – placă de armură – damaschinată cu aur, a fost subiectul unei investigații și restaurări, mai precis rezolvarea unei intervenții parțiale inadecvate.

Tripticul aparținând Muzeului de Istorie a Moldovei, Iași este exemplu de obiect compozit (ferecătură de bronz argintat, lemn de chiparos sculptat) la care cele două suporturi materiale au fost tratate separat. Impresionante prin volumul de muncă, dimensiunea și complexitatea obiectelor sunt lucrările referitoare la policandru pe trei registre aparținând Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, și vasul de argint din 300 fragmente.

Chim. Olimpia Mureșan

Messana. N.S. 19/1994 – Studi di storia antica – a cura di Sebastiana Nerina Consolo Langher.
Universita degli Studi di Messina – Facolta di Lettere e Filosofia. 274 p.

Volumul editat de prestigioasa universitate mesinesă consacrat ca tematică istoriei antice, se înscrie prin paleta de subiecte abordate într-o direcție nouă care se manifestă în studiul antichității în Italia și nu numai. Articolul care deschide, volumul aparține reputatului arheolog Salvatore Calderone, este un discurs ținut cu ocazia deschiderii „Zilelor de studii de la Gela, cu tema, Pacea de la Gela din 424 a.Chr.” discursul de o deosebită erudiție tratează raporturile dintre Sicilia greacă și lumea mediteraneeană, autorul insistând asupra rolului Siciliei în evoluțiile politice magno-grece. Al doilea articol oarecum inedit pentru cititorul român tratează evoluția orașului punic Kerkouane (Tunisia) într-o formulă prescurtată autorul, Mhamed Fantar prezintă principalele descoperiri de aici între care se remarcă un superb mozaic ce redă „semnul lui Tani” cunoscut și sub numele de „crux punica” descoperit într-o locuință datată în sec. III a.Chr.

Sebastiana Nerina Consolo Langher coordonatoarea volumului propune în articolul „Filippo e la Tessaglia da Metone ai campi diCroco” o analiză istorică a

raporturilor dintre Filip și Tesalia, bazată pe cunoașterea deosebită a aspectelor evenimentțiale autoarea oferă o imagine nouă asupra acestui segment din istoria expansiunii regatului macedonean.

Un aspect oarecum local este abordat de Prof. Giuseppe Mafodda, local pentru că tratează problema genezei tiraniei la Gela „Cleandro e la genesdi tiranide a Gela“, este un model demn de urmat în cercetarea critică istorico-filologică a textelor antice. Articolul face parte dintr-o lucrare mai amplă intitulată „La tiranide dei Dinomenidi“.

Giuseppe Nenci în articolul „Greci e anellenici nella fondazione di Gela il contributo delle fonte letterarie“ adâncește o temă de cercetare mai veche propusă pentru prima dată în Italia de acad. Dinu Adameșteanu și strălucit ilustrată de acesta prin intensele săpături din regiunile Basilicata și Puglia. Discursul profesorului Nenci bazat pe cunoașterea detaliată a izvoarelor privind fondarea Gelei, aduce în discuție evoluția raporturilor dintre greci și băștinași, dar mai ales natura acestora.

Atenția cititorului este atrasă de articolul semnat de reputatul profesor Francesco Pomponio, orientalist de formație, acesta supune unei riguroase analize o parte a textelor administrative furnizate de săpăturile misiunii arheologice italiene de la Ebla și anume cele privitoare la cantitățile de argint ieșite din templu și ofrandele de argint și alte metale prețioase aduse templului.

Dintre celelalte articole cuprinse în volum două ne rețin atenția în mod deosebit.

Primul este semnat de prof. univ. dr. Mihai Bărbulescu, articolul domniei sale tratând problema legiunii a V-a Macedonia și a săpăturilor din castrul legionar potaissens. În cele 19 pagini de text însoțit de o ilustrație deosebită din punct de vedere calitativ, profesorul clujean oferă cititorului o imagine clară asupra celor peste două decenii de cercetări arheologice desfășurate aici și asupra problematicii pe care o ridică o săpătură într-un castru legionar.

Al doilea articol și totodată cel care încheie volumul, este semnat de Eliodoro Saviano. Intitulat „Germani o Gallo Germani su alcune controversie testimonianze di Germani nel Mondo Antico“ articolul își propune analiza etimologică a etnonimului Germani. Pornind de la prima mențiune care apare în Fasti Triumphales (mențiune ce se referă la victoria de la Clastidium a lui Claudius Marcellus asupra Gallilor și Germanilor), autorul supune analizei sale și celelalte mărturii literare antice pentru a ajunge la o concluzie foarte interesantă și anume că: „toate mențiunile despre Germani de dinaintea lui Caesar se referă la Galli Germani și nu la Germani numele de Germani a cărui etimologie suscită și astăzi polemici, trebuie să fi fost de origine celtică desemnându-i la început doar pe Galli Germani, el este generalizat în momentul primelor contacte cu romanii, numele de Germani fiind deci mult mai vechi decât ideea de Germani. p. 268.“

Volumul Messina se prezintă astfel ca o foarte importantă contribuție la cunoașterea și înțelegerea fenomenelor lumii clasice și nu numai, bibliografia care însoțește fiecare articol precum și abundența de informații furnizate fac din anuarul Universității din Messina un volum de o valoare deosebită.